

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

Scienti enim bonum facere, & non facienti peccatum est, Jac. 4. v. ult.

De Secundo.

Sequitur Medela triplex, quæ fuit
i. Ex abitu Christi iustificatione, de
quâ Servator ipse: Expedit vobis, ut ego
vadam. Utique expedit:

Ni Christus hinc ivisset,
Solator haud venisset:
Ait mox ut is migravit,
Spiramen impetravit.

Quinimò sine hoc abitu nemo salutis par-
ticipes fieri potuisset, propterea ait: In domo
Patris mei mansiones multæ sunt,
Joh. 14. v. 2. 3.

Angunt igitur peccata conscientiam tu-
am, ut cum Davide quiritandum tibi: In-
iquitates meæ supergressæ sunt caput meum,
& sicut onus grave gravatae sunt super
me, Psal. 38. v. 5. abitum hunc Servatoris
tui recordare, quomodo in montem Cal-
variae migrans, tua ibi & omnium homi-
num peccata in corpore suo pertulerit su-
per lignum, 1. Petr. 2. v. 24. Ut jam nihil
damnationis sit his, qui in Christo Iesu
sunt, Rom. 8. v. 1.

Territat te *ira Dei*, hoc solatium atripe,
quod Christus per abitum suum cum Pa-
tre cœlesti nos reconciliaverit, qui & ad-
huc hodiè est ad dexteram Dei, & interpel-
lat pro nobis, Rom. 8. v. 34.

Simultis calamitatibus immersus, flagel-
laris totâ die, & castigatio tua in matutinis,
Psal. 73. v. 14. iterum abitum Christi in
memoriam tibi voca, qui nobis Spiri-

tum sanctum Paracletum acquisivit, qui
interiori suo testimoio, cor ita confor-
tat, roborat, fundat, 1. Petr. 5. v. 10. ne de-
ficiamus in tribulationibus istis, Ephel. 3.
v. 13. sed & in morte speremus, Prov. 14.
v. 32. & communicantes Christi Passioni-
bus gaudemus, ut & in revelatione glo-
riæ ejus gaudemus exultantes, 1. Petr.
4. v. 13.

Verum caveamus, si abitu Christi frui
velimus, à curvis peccatorum viis, Psalm.
125. v. ult. ne abeamus in consilio im-
piorum, Psal. 1. v. 1. sed dirigamus pedes
nostros in viam pacis, Luc. 1. v. 80. arcta
vite insistentes, quæ ducit ad vitam, March.
7. v. 14. aliâs omnia disperdimus, quæ no-
bis Christus abitu suo acquisivit. Qui
enim facit peccatum, servus est peccati,
Joh. 8. v. 35. & negat Dominum, qui emit-
te, 2. Petr. 2. v. 1. huic igitur non relinqui-
tur pro peccatis hostia: terribilis autem
quædam expectatio judicii, & ignis æmu-
latio, quæ consumpta est adversatio,

Hebr. 10. v. 28.

II. Ex *Spiritus sancti appellatione*, qui hic
à Christo *ναὸς ἁγίου* vocatus *Παράκλητος*,
quod vocabulum forense est, & advoca-
tum notat, qui causam clientis in foro co-
rām tribunal agit, eumque defendit. Hoc
ipso respicitur ad Diabolum, de quo dicitur,
quod ante conspectum Dei, die ac
nocte accuset nos, Apoc. 12. v. 10. Sed Spi-
ritus sanctus Advocatus noster est, qui po-
stulat pro nobis gemitis inenarrabili-
bus, Rom. 8. v. 27. quos in cordibus
piorum excitat, ut sic Diabolus accusa-
tione suâ confundatur, & reinfectâ fugere
cogatur, Jac. 4. v. 8.

Similiter & infirmitatem nostram ad-
juvat,

juvat, quando in spirituales & corporales tentationes incidiuntur, Rom. 8. v. 26. dans lassis virtutem, Esa. 40. v. 30. ne desperent, sed Christo fideles sint, usque ad mortem, Apoc. 2. v. 10. & initium substantiae firmiter usque ad finem retineant, Hebr. 3. v. 14.

In Insula Ferro neque fontes neque fluvii sunt, sed arbor mediocri magnitudine, nucibus nostris sese adsimilans, tantam aquarum copiam sudat, ut tota insula per certos canales adaquari possit.

Nos quandoque etiam languemus, Psal. 68. v. 10. ut in tribulationibus constituti parum aque consolationis inveniamus; ideo Spiritus sanctus fontes consolatorios aperit nobis, ut reficiamus, sicut Israëlitæ in Elim duodecim fontes aquarum inventerunt, propterea que gavisi sunt, Exod. 15. v. ult.

Hifontes consolatorii fluunt in montibus Israelis, i. e. in Ecclesiâ, ubi verbum Dei purè prædicatur, & Sacra menta juxta institutionem Christi administrantur, per hæc media Spiritus Sanctus virtutem suam exercitus est, ideoque illis sedulò utamur: & quando infernales Palæstini hostes obstruere satagunt, illis resistemus fortiter, ut Isaac, refodiens eos, Genes. 26. v. 18. sic virtute Dei per fidem custodiemur in salutem, 1. Petr. 1. v. 5. Rivuli enim Dei pleni sunt aquis, Psal. 65. v. 10. quas qui biberit, non sitiet in æternum, Joh. 4. v. 13.

III. Ex Principis mundi judicatione. Quemadmodum enim Deus in Paradiso Protoplantis nostris prædicaverat, de benedicto semine mulieris, quod contritum sit caput serpentis, & ille insidiaturus

fit calcaneo ejus, Gen. 3. v. 15. Ita utrumque impletum est. Per insidias enim calcaneo Christi structas, notatur passio & mors ejus, ad quam Diabolus Pontifices, Seniores & Scribas populi Judaici instigavit, ut tanquam organa sua id efficerent, quod manus & consilium Dei decreverant fieri, Acto. 4. v. 27. Verum hoc ipso caput ejus contritum est, ut jam lætabundi præclarum illud ἐπινίον canere possimus: Ubi est mors victoria tua? Ubi tua, inferne, victoria? 1. Corinth. 15. v. 6. Hebr. 2. v. 14.

Agnoscamus igitur hoc grato animo, servientes illi in sanctitate & justitiâ coram ipso, omnibus diebus nostris, Luc. 1. v. 76.

Cum Imperator Augustus militi profugo vitam donasset, ille gratum animum declaratus, in hæc verba prorupit: Quid tibi rependam Cæsar? pro tanto beneficio effeciisti ut vivetem, & moriar ingratus?

Nos quoque Dilecti! in fauibus mortis hæsimus, verum Christus redemit nos, destruendo mortem, & illuminando vitam & incorruptionem per Evangelium, 2. Timoth. 1. v. 10. Quidni gratiam ipsi referremus? O Dilecti, gratias agite pro beneficio hoc, hæc voluntas Dei in Christo JESU in vobis, 1. Thessal. 5. v. 17. Non amplius nos sub potestate tenebrarum sumus, Coloss. 1. vers. 13. Princeps mundi hujus judicatus, mors in sempiternum absumta est, Esa. 25. v. 8. peccatum ob-signatum, iniuncta expiata, & justitia sempiterna adducta est, Dan. 9. v. 24. Victoria, victoria

mm 2 est

Dominica Cantate.

est vox exultationis & salutis in tabernacu-
lis iustorum, Psal. 118. v. 15. Apoc. 12. v. 11.
Nos cum Ecclesia concinemus, dicentes:
Arx firma noster est Deus,

Et armatura fortis,

E tribulationibus,

Cunctis levioribus obortis.

Antiquus hostis

Furore grandis

Vis fraudulenta,

Est saeva machina,

Par non ei est in terrâ.

Verum:

Sit plenus orbis Dæmonum,

Qui nos vorare tendant:

Timebimus non admodum,

Nobis tropæa pendent.

Princeps in orbe

Ringat furore:

Nihil nocebit,

Nam judicatus it,

A verbulo peribit.

De Tertia.

Restat *Cautele*, quæ tribus absolvitur
Regulis, quatum.

1. *Abitum Christi pondera*. De quo ipse:
Nunc autem vado ad eum, qui misit me.
Quo ipso innuit, se quidem passionem &
mortem subiurum, sed & è mortuis re-
surrexit, & ad cœlum adscensurum
esse, unde venerat. Hoc vocat ad Patrem
vadere, eo que nobis exemplum præbet,
quid agere nos oporteat, si aliquando pe-
rigrationem nostram feliciter absol-
vere, & ad optatum scopum pervenire
velimus.

Ubi considerabimus,

1. *Terminum à quo*, qui est mundus. In
sequentibus enim ait: Exivi à Patre, & veni
in mundum: iterum relinquo mundum
& vado ad Patrem.

Hactenus cum discipulis præsens con-
versatus, & ut homo commercio eorum
usus fuerat, Phil. 2. v. 7. Sed jam præsen-
tiam visibilem ipsis subtracturus, & mun-
dum relicturus erat, in quo hactenus dege-
rat, dum pertransierat benefaciendo &
sanando omnes à Diabolo oppressos,
Act. 10. v. 38. hoc verò non ita intelligen-
dum est, quasi non amplius nobis prælens
esset, postquam cœlum adscendit, sed
porius locum habet illud Augustini:
Non abiit, ut abeisset, sed ut præsentius adest.
Et Paulus ita explicat: Adscendit super
omnes cœlos, ut omnia impleret, Ephes.
4. v. 10.

Sic nobis quoque è mundo emigran-
dum est, qui totus in maligno est positus.
1. Joh. 5. v. 9. ita ut abnegantes impietatem,
& secularia desideria, modestè & ju-
stè & piè vivamus in hoc seculo, Tit. 2.
v. 11, quando enim in mundo manemus,
concurrentes in candem luxuriæ dissolu-
tionem, 1. Petr. 4. v. 4. ad Patrem nobis ve-
nire non licebit, quia amicitia hujus mun-
di inimicitia Dei est: & quicunque volue-
rit amicus esse seculi hujus, inimicus Dei
constitueretur, Jac. 4. v. 4.

2. *Terminus ad quem*, ad eum sc. qui mi-
sit se, h. e. ut posteò explicat, ad Patrem.
Sic nullum alium scopum habemus, viam
omnis mundi meantes, quam ut abitum
nostrum ad Patrem cœlestem diriga-
mus, commendantes animas nostras fi-
deli Creatori, in benefaciendo, 1. Petr. 4.
v. ult.

Qui